

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån, S3

Beslutande	Föredragande	Justerat
Minister Carina Aaltonen	Vik. miljöingenjör Mia Westman	Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 80

Begäran om utlåtande angående utkastet till regeringens proposition om förstatligande och koncentrerings av tillsynen över konsumenttjänsters säkerhet till Tukes.

ÅLR 2015/8029

194 S3

Arbets- och näringsministeriet begär ett utlåtande från Ålands landskapsregering angående utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av konsument säkerhetslagen samt lag om ändring av 21 § i hälso- och sjukvårdslagen. Genom ändringen föreslås den nuvarande kommunala konsument säkerhetstillsynen förstatligas till Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes). Regionförvaltningsverkens styruppgifter slopas samtidigt. I och med ändringen åtskiljs konsument säkerhetstillsynen och lagstiftningen kring denna från helheten av miljö- och hälsoskydd vilket föranleder en ändring av 21 § i hälso- och sjukvårdslagen. Dessutom föreslås ett slopande av skyldigheten för vissa nya verksamhetsutövare som tillhandahåller konsumenttjänster att anmäla sin verksamhet till tillsynsmyndigheten.

Konsument säkerhetsfrågor hör enligt självstyrelselag (1991:71) för Åland till landskapets lagstiftningsbehörighet. Genom landskapslag (1988:8) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om konsument säkerhet (2012/46) (nedan blankettlagen) har rikets konsument säkerhetslag gjorts tillämplig på Åland. Blankettlagen ändrades senast 2012 då riket satte i kraft en ny konsument säkerhetslag (FFS 920/2011). Ändringar i rikets konsument säkerhetslag ska med stöd av 1 § 2 mom. blankettlagen tillämpas i landskapet från den dag de träder i kraft i riket. Beroende av vilka slags produkter det rör sig om innefattar tillämpningsområdet för blankettlagen dels sådana angelägenheter som faller inom ramen för landskapets lagstiftningsbehörighet, dels sådana som hänför sig till rikets lagstiftningsbehörighet. Gränsdragningen ifråga om lagstiftningsbehörigheten kan således som en följd därav bli svår. Därför har det ansetts mest ändamålsenligt att i landskapet tillämpa rikets lagstiftning i detta avseende genom blankettlag.

Förslagen till förändringar i rikets lag är av en sådan karaktär att även ändringar i blankettlagen kommer att bli nödvändiga. Ett förverkligande

av förslaget kommer således att föranleda ett lagstiftningsarbete även på Åland. Överföringen av konsument säkerhetstillsynen från kommunerna och regionförvaltningen till Tukes kommer att för Ålands del kräva nya lösningar och preciseringar i lagstiftningen då Åland saknar en statlig expertmyndighet såsom Tukes. Det finns på Åland inga centraliseringsvinster att göra genom en motsvarande omorganisering av tillsynsuppgifterna, varken kompetensmässigt eller ekonomiskt. Ett alternativ som kan övervägas är att genom överenskommelseförordning överföra en del av förvaltningsuppgifterna till riket och Tukes.

Genom slopandet av anmälningsskyldigheten samt att tillsynen i riket görs i regel avgiftsfri kommer även den åländska tillsynen att nödgas övergå till den moderna konsument säkerhetstillsyn som beskrivs i förslaget till proposition. Landskapsregeringen ser positivt på avsikten att minska regleringen och den administrativa bördan men ställer sig ändå frågande till syftet med att efter endast drygt tre års erfarenhet av anmälningsskyldigheten föreslå ett slopande av densamma. Tillsynsmyndighetens kännedom om existerande tillsynsobjekt kan komma att försämrats och därigenom försvåras möjligheterna till även den moderna typen av konsument säkerhetstillsyn.

Ålands landskapsregering förutsätter att tillgängligheten till svenskspråkigt informations- och vägledningsmaterial inte försämrats genom centraliseringen och förstatligandet av tillsynsuppgifterna till Tukes. Önskvärt är också att det framöver ska finnas utrymme för god kontakt och dialog mellan expertmyndigheten Tukes och den åländska tillsynsmyndigheten.
